

Szerkesztői iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 30. szám.

Szombat, február 7.

A kártevő Andrassy.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, febr. 7.

Andrassy Gyula gróf politikai kvali-
tásait mindenkor nagyon értékeltük, most
is távol áll tőlünk, hogy kisebbsük.
Azonban sajnos, már huzamosabb idő
óta lehet tapasztalni, hogy a gróf politi-
kai tisztánlátásán mindjobban erőt vesz
a pártzenvedély s szinte vérbeborult
szemmel néz mindent, valami csak a kor-
mányra és pártjára tartozik. Lehet mon-
dani, hogy ma már Andrassy napról-
napra olyan nyilatkozatokkal dolgozik,
amelyek a komoly megfigyelőben kétséget
keltenek afelől, hogy Andrassy még ma is
az a valódi államférfi-e akinek őt mult-
jánál, nevelésénél fogva a közvélemény
méltán tarthatta s szeretné továbbra is
tartani.

Legutóbb is egy olyan cinikus nyilat-
kozatával diszpusztált minden jobb ér-
zésű politikust, amely nyilatkozat való-
ságos ugrás az államférfiúi magaslát pie-
desztáljáról a piacok korteshordójára.

Azt mondja Andrassy, válaszul Tisza
egyik legutóbbi beszédére, hogy az ellen-
zék majd csak akkor megy be a parla-
mentbe, ha látja, hogy árthat a kor-
mánynak.

Hát micsoda szörnyűségesen sivár
felfogás ez egy olyan politikustól, aki
joggal akar számot tartani az államférfiúi
előkelő elnevezésre; nem, gróf ur, a man-
dátumvállalt politikusnak, még ha a leg-
szélsőbb ellenzéki is, nem az a köteles-
sége, hogy gyűlöletével ártson az ellen-
feleinek, hanem hogy tehetségével hasz-
náljon a hazának is minden körülmények
közt — még ha egyénileg önmagának
nem használ is vele — teljesítse azokat
a közéleti kötelességeket, amelyekre vál-
lalkozott.

Az Andrassy felfogása valóban saj-
nálatos s a kijelentése nagyban emlékez-
tet újra arra az Andrassyra, aki a mult-
ban is szeretett ártani, békét feldönteni,
éket verni, pártokat robbantani, csak
azért, hogy aztán kellő pillanatban ő
maga lehessen az ártalom rombolásának
megreparálója, ő a — nélkülözhetetlen!

De ugyancsak e mellé a csinos nyi-
latkozat mellé még gunyosan azt az igaz-
talan kritikát is fűzi Andrassy, hogy a
munkapárt most munkátlan, mert oly
gyorsan végez az egyes fontos ügyekkel,
hogy már anyag hiányában üléseket sem
lehet tartani. Persze, az volt a munkás
parlament, mikor az obstrukció anarkiája
miatt évekig se lehetett egyetlen törvény-
javaslatot sem tető alá hozni s az volna
az ideális állapot, ha még ma is a véderő-
vitánál tartanánk.

Minden elfogulatlan, megfontoló em-
ber szemével nézve azonban az az igazság,
hogy a munkapárt megteszi a maga köte-
lességét: pártban, bizottságokban, a Ház
plenumában alapos részletességgel meg-
vitatja az eléje kerülő anyagot s ha szo-
kottnál gyorsabban végez vele, az csak
azt mutatja, hogy egyféle véleményű po-
litikusoknak nincsen túlságos szükségük
arra, hogy — egymás kapacitálásával fö-
lösleges módon lopják az ország idejét.
De különben mért nem akadályozza a
gyors elintézéseket az ellenzék a maga ér-
veinek felvonultatásával?

Azért, mert az ellenzék csak — kárt
akar tenni. Talán a kerületek beosztása
már alkalmasnak kínálkozik a kártevésre?
Mert azt halljuk, hogy annak tárgyalá-
sán már a kisebbség is kegyes lesz részt-
venni.

Ugy van biz az: az ellenzék csak kárt
akar tenni, a kormány és a munkapárt
pedig hasznot tesz és hasznot akar is
tenni az — országnak. Ez a különbség.

Ideiglenes házádomentesség Nagybecskereken.

II.

Nagybecskerek, febr. 7.

A közigazgatási bíróságnak 1105913
számu ítélete szerint a város belső terü-
letén 1910—12. években befejezett új és
toldalék építkezések adómentességének
kérdése nem bírálható el csupán a 31. §
alapján, hanem azt helyes törvénymagya-
rázattal a 17. §-nál is kapcsolatba kell
hozni, aminek eredménye az, hogy a há-
rom évi átmeneti idő alatt épült, illetve
használatba vett épületeket és épületré-
szeket is a 15, illetve 12 évi adómentesség
illeti meg. Ítéletét a bíróság azzal indok-
olja, hogy a törvény 17. §-a általánosság-
ban állapítja meg, hogy mely város fizet

16, 14, 11 vagy 9%-os házbéradót. A 18. §
csak átmenetileg, kivételesen és kedvez-
ményként engedi meg a 11%-os kules al-
kalmazását. Ez a kivételes intézkedés nem
érinti azonban a 31. §-ban tárgyalott ideig-
lenes adómentességet, amely utóbbi en-
nélfogva nem a kivételt tartalmazó 18. §
hanem az általános rendelkezést tartal-
mazó 17. § alapján bírálendő el.

A pénzügyminiszteriumnak ugyan-
csak konkrét esetből kifolyólag elfoglalt
álláspontja szerint a törvény 31. §-a szó-
szerint magyarázandó; a kérdés elbírálásá-
nál ennél fogva a tényleg alkalmazott adó-
kules jöhet csak figyelembe, a törvény
szelleme szerint a nagyobb adómentesség
a nagyobb terhekkel hozandó kapcsol-
latba. Hogy ez a nagyobb teher — a
14% — be fog-e következni, az a három
évi átmeneti idő alatt kétséges, mert a
14%-os kules alkalmazhatóságának felté-
tele, hogy a város ne fejlődjék vissza,
vagyis a negyedik évben is általános ház-
béradó alá essék. Ennek a feltételnek a
bekövetkezése pedig bizonytalan s így a
bizonytalan, esetleges állapotot a há-
rom évi átmeneti idő alatt már előre esz-
komptálni nem szabad; vagyis ezalatt az
idő alatt épült lakrészek a 31. § 2. pontja
alá esnek s mint ilyenek, csak 12, illetve
10 évi adómentességben részesülhetnek.

A közigazgatási bíróság a maga ál-
láspontját fenntartotta és a hasonló pana-
szokat ehhez képest intézi el. Nagybec-
skerek városra nézve ez a kérdés legalább
részben és amnyiban már tisztázódott,
amennyiben a város nem fejlődött vissza
és a belső terület a negyedik évben tény-
leg 14%-os általános házbéradó alá került
s így az adómentesség kiterjesztésének
egyik lényeges akadálya a pénzügymi-
nisteri törvénymagyarázat mellett is
megszűnt.

Ezzel kapcsolatosan az a további kér-
dés merül fel, vajjon az adómentesség
meghosszabbítására irányuló kérelem ha-
táridőhöz van-e kötve vagy sem?

A törvény 37. §-a csak magának a
mentesség megadásának kérelmezését köti
határidőhöz, még pedig azért, mert min-
den ilyen esetben ténykérdést kell megál-
lapítani; nevezetesen: új-e a ház, volt-e
helyén már előbb is épület, az új építke-
zésnél használtattak-e fel ó-falak vagy
falrészek stb., csupa olyan kérdések, ame-
lyeket hosszabb idő múlva kétségtelen
bizonyossággal megállapítani alig lehet. A
mentesség meghosszabbításánál azonban
már előzőleg megállapított tények alap-
ján egy új jogkérdés bírálendő el, a ké-
relem maga is új, amely elbírálva még
nem lett, előterjesztését a törvény semmi
irányban nem korlátozza s így az nézetem
szerint bármikor előterjeszhető.

A város belső területén 1910—1912.
években több mint 700 lakrész épült, il-
letve vétetett használatba; erősen hiszem,
hogy a város vezetősége meg fogja találni
az alkalmas utakat és módokat ahhoz,
hogy az ideiglenes mentesség három, il-
letve két évvel a pénzügyminiszter által
hivatalból hosszabbíttassék meg.

Sipos Izidor
p. ü. számvizsgáló.

Olcsó gyári árak.

Részletfizetésre is

Zongora és harmonium

— elsőrendű gyártmányokból —

nagy raktárt tartok, mely vételkényszer nélkül bármikor megtekinthető.

Előnyös zongorabérlés. A zongora hosszabb bérlés után olcsó árban átvehető.

Hangolást és javítást lelkiismeretesen eszközölök.

Genhardt Antal

legnagyobb délvidéki hangszerkészítő és zongora műterme

Telefonszám 246.

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Telefonszám 246.

29-116

Olcsó gyári árak.

Részletfizetésre is

gk. 55 éves, tüdővész. — Kószó Mária gk. 44 éves napszámosnő, agyvérzés. — Özv. Magyarovits Ivánné felekezeti nélküli 79 éves, billentyük elégtelensége. — Borsodi Pál izr. 2 hónapos, életgyenge. — Fuchs Péter rk. 47 éves napszámos, agygyuta. — Trank Anna rk. 12 hónapos, görcsök. — Gubi Kálmán rk. 6 hónapos, bélhurut. — Czveity Mladen gk. 1 hónapos, görcsök. Fiedler Erzsébet rk. 57 éves, idült veselob. — Köves Pálné rk. 37 éves, szivhüdes. — Terhes János rk. 3 éves, vörheny. Graor Vidor gk. 9 hónapos, bélhurut. — Nikoli Tivadar gk. 62 éves, agyvérzés. — Kozlovacs Lázárné gk. 78 éves napszámosnő, agygyuta.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, csuzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével s aláírásával. (IV)

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

A n. é. hölgyközönség szives figyelmébe!

Báli ruhák a mai divat magaslátán álló izlésű kivitelben

WEHNER JÁNOSNÉ

NÓIRUHA-DIVATTERMÉBEN

NAGYBECSKEREK, TOLDY FERENC-U. 24.
115-64

Irodalom.

Az asszony és a főzőkanál.

— Egy uriaszony szakácskönyve. —

Nagybecskerek, febr. 7.

A napokban kaptuk meg, de a Torontal is közölte dr. Steinbach Béláné Récsy Anna helybeli urnő készülőben levő „Szakácskönyv” című művének előfizetési felhívását.

Igazán kellemesen lepődtem meg, mert a mai, amint mondani szokás „ideges” vagy „perverz” korban már-már kezdi elszokni attól, hogy a nő, kivált az urinő hivatásának éljen, mert a „modern” áramlat — szerintem helytelenül — eltereli a nőt a hivatásától, a családi életől, a háziasszonyi teendőitől s a kenyérkereseti pályára szorítja nőiségének rovására s ezáltal a nő többé nem segít társa, hanem a kenyérért való küzdelem ellenfelévé válik a férfinak. Ha mind-

ezek dacára természetes rendeltetésének megfelelőleg „főzőtő alá” is jut a nő, ugy ezen házasság igen gyakran nem a régi családi fészék, amennyiben az már mégsem családis élet, ha csak abból áll, mint ahogy azt elég gyakran látni, hogy a házaspár a kifőzésből vagy vendéglőből hozatja a „kosztot”.

Ezen Szakácskönyv előfizetési felhívása szemünk elé varázsolja a régi, házias, családis életet, minthogy a felhívás szerint dr. Steinbachné „saját sok évi tapasztalatai és leány korában, otthon szerzett alapos ismeretei” alapján írta meg a könyvét. A könyv szerzőnője, ki ugy származására, mint társadalmi állására nézve előkelő urinő, tehát a felhívás szerint nem átalja magát a főzésben kiképezni s a már-már majdnem guny tárgyát képező főzőkanalat maga veszi a kezébe s azt oly ügyesen kezeli, hogy nemcsak a háziasszonyi feladatainak felel meg, hanem feladatainak nekimelegedve, érzi magában az erőt, a képességet és hivatottságot arra is, hogy az e téren szerzett tudását, tapasztalatait másokkal is közölje s azokat közkincesé tegye s a „legjobb hite s végtelen ambíciója által vezetve”, mint magát kifejezi, megírja a szakácskönyvét, hogy „a már gyakorlott szakácsnő, de a kezdő is eredményt érhesen el az ételek elkészítésénél”. Ha nem is kell minden urnőnek tényleg főzni, de tudjon főzni, vagy legalább is értsen a főzéshez minden háziasszony. Nem akarom azon számos, a F lie n d é b ő l ismeretes adomákat elősorolni, melyek a főzni nem tudó menyecskékre vonatkoznak, de felemlitem azon esetet, melyet magam átéltem, amidőn az egyszeri házban, amelyben házi-orvos voltam, a szakácsné néhány napig fekvő beteg volt s a férj bizalmasan kérdezett meg, hogy ugyan mikor kel már fel a szakácsnéjük a betegágyból, mert amióta fekszik, mindig csak szalámit ebédelnek s ezt pedig már megunták.

Dr. Steinbachné fellépése figyelmeztet bennünket arra, hogy a jó háziasszony olyan kincs, melyet „hozomány” ritkán pótolhat s mint a körlevélben ő maga is mondja, „főzni tudni felér nem egy oklevéllel.”

Dr. Steinbachné könyvét, mely különben is még meg sem jelent, elbírálni sem képes, sem jogosított nem vagyok, meg fogják tenni azt az arra hivatottak, de igyekvésémet mint orvos két szempontból méltatom, mert nemcsak az lebeg a szemem előtt, hogy a jó ebéd sok mindent elfeledtet s hogy tulajdonképpen a házikoszt a családi élet egyik sarkalatos pontja s a jó étel az egészség fentartásának egyik fő követelménye, hanem reám mint orvosra az bir nagy fontossággal, hogy a jó háziasszony az orvos rendelkezésére a beteg állapotának megfelelőleg is képes az ételt elkészíteni.

Ezen szempontból örömmel üdvözlöm dr. Steinbachné vállalkozását s minden tekintetben sikert kívánok neki.

Dr. Fialowski Béla,

kir. törvényszéki orvos.

Mulatság.

— A felső kereskedelmi iskola hangversenye. Ma este lesz a nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskola táncsal egybekötött hangversenye a kaszinó összes helyiségeiben s a mulatság, mint minden évben, az idén is nagysikerűnek ígérkezik. Az estély fél 9 órakor kezdődik s műsora a következő:

1. Lehár F. „Induló a cigányszerelemből”. Előadja az ifjusági zenekör. 2. a) Offenbach J. „Hoffmann meséi”. b) Eilenberg R. „Malom a fekete erdőben”. Előadja az ifjusági zenekör B. Radl Ilma, Struss Szrafín, Kadelburger Ede és Kadelburger Sándor közreműködésével. 3. Tschalkowsky „Canzonetta”. Előadja zongorán Balás Mártonné, hegedűn Kadelburger Ede és harmóniumon Balás Márton. 4. Suppé F. „Költő és paraszt” ouverture. B. Radl Ilma, Struss Szrafín, Kadelburger Ede és Kadelburger Sándor közreműködésével előadja az ifjusági zenekör. 5. Egyveleg. Összeállította Osztie Béla. Előadja az intézet énekkara teljes zenekarkísérettel. 6. Tánc.

— A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése nagybecskereki 88. számú fióképítőháza f. évi február hó 14-ikén gazdag műsoru műkedvelői előadással egybekötött tancmulatságot rendez. Az előadás műsora a következő: 1. „Énekszám” előadja a nagybecskereki vegyes énekkar Wéninger József vezetésével. 2. A „Rokkant”, alkalmi megnyitó, előadja Nagy Ernő, az egyesület titkára. 3. „Egy lírai költő keservei”, monológ, előadja Häger Gyula. 4. „Dalszámok”, előadja a vegyes énekkar. 5. „Hipnotizmus”, dialóg, előadja Bedy Károly és Büllös Annuska. 6. „Kuplék”, előadja Geier József, zongorán kíséri Wéninger József. 7. „A goromba házimester”, előadják Wuics Márk és Häger Gyula. 8. „Dalszám”, előadja a vegyes énekkar. 9. Dr. Kuszing János elnök zárbeszéde.

Farsangi naptár.

Február 7. Paraszt-bál.

Február 7. A keresk. alkalmazottak bolond-estélye.

Február 7. Az állami felső kereskedelmi iskola estélye.

Február 14. A munkás rokkantegylet táncvigalma.

Február 14. A nagybecskereki Máv. műhelyi alkalmazottak tancmulatsága.

Február 14. A közig. tanfolyamhallgatók táncestélye.

Heti rovat.

— febr. 7.

Néhány napja még csak, hogy elismulva nyugszik újra a művészetek viztükre s a Benczur-jubileummal ismét elkönyveltünk egy történelmi pontot, amelyen legjobb hitünk szerint bizonyára meg fog akadni a mult események írójának a szeme. Mára már elült a hangos zaj, az ünneprendezők eltakarítottak mindent, kicipeltek a nagy és diszes pálmákat, a puha szőnyegeket . . . egy . . . kettő, ugy ment minden rendjében, mint egy pompás, nagyszerű temetésnél. Néhány héttel ezelőtt Kiss József kapott egy ilyen elsőosztályu jubileumos ünnepélyt, a napokban Benczur s amint így leírjuk a neveiket, gondolatban szinte félve fogjuk össze a határait s vonalait egy széles történelmi mezőnek, amelyben az utak még velük s csak velük vannak jelölve. Régi igazság, hogy egy nép se tud egy művészt „ünnepelni”, mint mi s hiába, nem lehet szabadulni a gondolatától, hogy mindaz, ami e két ünnepelés körül történt, ugy nézett ki, mintha azt mondtuk volna: „Jó, jó . . . kaptok még egy diszünepélyt, egy diszkiadást s akkor

Senki sem képes utánozni a Kathreiner-féle Kneipp malátakávé!

Ámde sok esetben a csalódásig híven utánozzák a Kneipp plébános arcképével ellátott ismert csomagokat.

Épen ezért ne hagyjuk magunkat a bevásárlásnál megtévesztetni és utasítsunk vissza minden utánzatot!

Minden, ami nem Kathreiner, különösen pedig a súly szerint ki-mért árú, még ha potomon vesztegetik is, túlfentú drága.

pont, mert most fontosabb események történnének." S ez így is van bizonyos tekintetben, hogy az irodalom is csak addig irodalom s a piktura csak addig jó, ameddig abból diszünnepelet, diszkiadást lehet rendezni, ameddig azt az embernek egy rövid félórára az orra elé tartják, mert azontul . . . azontul csak már öt vagy tíz ember olvas könyvet okosan, vagy tartja a szívét melegen a festészet iránt. Ilyen módon azután ritka pontossággal meg lehet állapítani egy ilyen jubileum körül kifejlődött, amint például hirtelen fölvetődött Kiss József neve vagy Benecuré s az emberek hirtelen kapkodni kezdtek, hogy olvastam-e egy versét, vagy láttam-e egy képét? Különböztetésekről jó úgy írni, hogy messzi ne hallják s inkább haik nevetéssel elűzzük annak komolyságát, ámbár vannak e téren nagyon pesszimistikus emberek s azok egyike mesélte a következőket:

A Lipótvárosi Kaszinóban Richepinnek egy múlt évi felolvasó-estélyére késve jön egy hölgy s miközben sietve adogatja le drága prémjeit, izgatottan kérdezi az öltözőben:

— Singt er schon?

Beláthatatlan idők óta, úgy képzelem, mindenki reggelije mellett, ha az újságját a kezébe veszi, meghökkenve állapítja meg legelsőbb, hogy a mai napon városunk megint vezetett valamiben, úgy, hogy Kolozsvár, nagy szó, csak úgy ötödiknek kullog utána, Kassa pedig egyenesen szóba sem jön mellette. Könnyű kitalálni, ma ugyanis sok embernek legkedvesebb s legfontosabb újságrovatává az Időjárás című kimutatás lett, amelyből fogvacogva kellett ma is látnom, hogy míg mi valahol a 20 fok körül ágaskodunk, addig Kolozsvár 15 fokkal is bééri. Ha még sokáig tartana a hideg, úgy ajánlom szíves figyelmükbe a következő téli viziómat: egy reggelen, ki-ki fogva holmiját, megindulunk, mint egy újkori szeccszó ki a városból egy kevéssel dél felé s addig majd elárvult házainkba be fognak a farkasok költözni s egyedül Kiss Ernő marad a piactéren rendületlenül, földetlen fővel a hidegben. (z. t.)

TÁVIRATOK.

A KÖZÖS PÉNZÜGYMINISZTER BUDAPESTEN.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, hogy Bilinszky közös pénzügyminiszter Thallóczy osztályfőnök kíséretében ma délelőtt háromnegyed 11 órakor Budapestre érkezett. A pénzügyminiszter megérkezése után a miniszterelnökségen fölkereste Tisza István gróf miniszterelnököt, akinél hosszasan tanácskozott. Bilinszky azután a pénzügyminiszteriumba ment, ahol Tellezky János pénzügyminiszterrel tárgyalt. A tárgyalások költségvetési folyóúgyekre vonatkoztak. Délben Bilinszky Tisza István grófnál volt ebéden.

BEFEJEZTÉK A ROMÁN PAKTUM-TÁRGYALÁSOKAT.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint hiteles forrásból jelentik, a román küldöttek befejezték a

tárgyalásokat, amelyekben egyöntetű megállapodásra jutottak. A megállapodásokat a kiküldöttek jóváhagyás végett a román nemzeti komité február hó 16-án tartandó nagygyűlése elé terjesztik.

A ROMÁN PAKTUM ÉS HÁROM-SZÉKVÁRMEGYE.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzéki lapok lármás tetszéssel kísérték Háromszékvarmegye keddi közgyűlésének állástoglalását a román paktum tárgyában és ezt úgy tüntették fel, mintha a megye és különösen a főispán, aki az előterjesztett határozatot egyhangú elfogadásra ajánlotta, ezzel a miniszterelnök és a kormány ellen fordult volna. Politikai körökben, ahol a miniszterelnök álláspontját ismerik, nagy derűtséggel fogadták ezt a beállítást, melylyel a közvéleményt félrevezetni igyekeznek. Ezekben a körökben tudják, hogy Háromszékvarmegye határozata és a főispán állásfoglalása annyira megfelel a miniszterelnök intencióinak, hogy abból sem csinálnak titkot, hogy a miniszterelnök a főispánnal ezt az állásfoglalást előre megbeszélte.

AZ ÚJ MAGYAR KÖLCSÖN.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az ötszáz milliós új magyar kölcsön ügyében a konzorcium tagjai ma délelőtt tanácskozást tartottak a Rothschild-bankházban. A tanácskozáson a magyar kormány megbízásából Ulmann Adolf vett részt s azonkívül megjelentek az osztrák és német bankok képviselői. A konzorcium elhatározta, hogy 500 millió 4½ százalékos törlesztésű kölcsönt vesz át, amelyből 350 milliót fix összegben vesz át, 150 millióra pedig opciót kap. A kölcsönt még ma megkötik. A kölcsön megkötése után hivatalos nyilatkozatot adnak ki a politikai helyzetről.

A HORVÁT BÁN ESZÉKEN.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Skerlecz Iván báró horvát bán tegnap este Eszékre érkezett, ahol az állomáson a főispán fogadta. A bán ma látogatást tesz a városban.

WIED HERCEG BERLINI NAGY-KÖVETÜNKNEL.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Szögyény-Marich László berlini nagykövetségünk tegnap este ebédet adott, amelyen résztvett Wied herceg és felesége is.

AZ ALBÁNIAI HELYZET.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: A Berliner Tagblatt jelentése szerint Ausztria-Magyarország és Olaszország Wied hercegnek 5—5 millió frank előleget adott Albánia 75 milliós kölcsönére, hogy mielőbb elfoglalhassa az albán trónt.

GÖRÜG ROMÁN SZERZŐDÉS.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini jelentés szerint Venizelos görög miniszterelnök tárgyalásainak az az eredménye, hogy Görögország és Románia között szerződés jött

létre, amelynek éle Bulgária ellen irányul.

LEZUHANT VONAT.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Arehangelosnál egy vegyesvonat lezuhant a tíz méter magas töltésről. Sok ember meghalt, számosan megsebesültek.

ROBBANÁS A GYÁRBAN.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Kentucky államban a manchesteri benzinyárbán tegnap robbanás történt. A robbanás hat embert megölt, huszai megsebesített.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 853, Osztrák Hitel 649.50, Koronajáradék 83.90, Osztrák-Magyar Államvasut 720.75, Jelzáloghitelbank 455, Leszámitoló Bank 528, Hazai Bank 294, Magyar Bank 530, Kereskedelmi Bank 3835, Rimamurányi 665, Salgótarjáni 746, Általános Kőszénbánya 1045, Közuti Vasut 629.50, Villamos Vasut 336, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.98
Buza (októberre)	10.95
Rozs (áprilisra)	9.—
Rozs (októberre)	8.51
Zab (áprilisra)	7.74
Zab (októberre)	7.70
Tengeri (májusra)	6.71

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Serravallo

kina bora vassal.

A bécsi 1906. évi egészségügy kiállításán állami díjjal és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngéldők, verszegények és lábadozó betegek számára.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

Kétféle: több mint 8000 orvosi elismerés.

I. SERRAVALLO, cs és kir. udv. szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

10—3.3

Hirdetések.

Két drb új, eredeti LUX magánjáró

benzinmotor

16—20 lóerős, hozzávaló Hoffner és Schranz vagy Magyar Államvasuti

cséplővel

részletfizetésre olcsón eladó

Szabó Béla utódánál, Budapest, VI. Váci-körút 59.

Ugyanott több kisebb- nagyobb cséplőgarnitúra jutányosan kapható.

NE FOGADJON EL MÁST MINT

TUNGSTRAM

FELÍRÁSÚ VALÓDI DRÓTLÁMPÁT.

HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

„Club“ cigarettapapiros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocska teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, fölhljuk a vevőközönség figyelmét!

Nagybecskereken Szegő Ferenc és Társa

vagy környékén lakó hivatalnok, kereskedő vagy magányos napi 1-2 órai kényelmes elfoglaltsággal évi emelkedő

2500-3000 korona mellékjövedelemre

tehet szert, ha meglévő kintő vállalatnak részvénytársasággá való átalakításban 8-10000 K jegyzéssel részt vesz. Levelek „Vezetői állás 43640” szám alatt Schwarz József hirdetési irodájába, Budapest, Andrassy-ut 7. kéretnek.

Nagyszentmiklós község előljáróságától.
6838-913. szám. 207-1.1

Hirdetmény.

Nagyszentmiklós községben f. évi február hó 13-án d. e. 11 órakor 3 darab 5 éves számfelletti tenyészbika és 2 darab tenyészkan nyilvános árverésen el fog adatni.

Nagyszentmiklós, 1914. évi február hó 6-án.

Községi előljáróság.

Karlova község előljáróságától.

388-914. szám. 205-1.1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a Karlova község tulajdonát képező Golyó-legelő f. évi február hó 20-án a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Karlova, 1914. évi február hó 4-én.

Bossán, jegyző.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

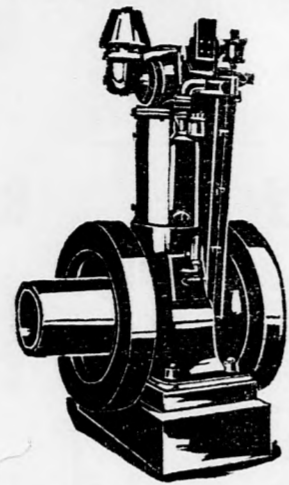
vörös „ 68 ”

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21-x.13

gépkereskedelmi vállalata
BUDAPEST
V., Szabadság-tér 17. (Tőzsdepalota).

A TOBLER & Co. berlini motorgyár „TECO” motorának magyarországi — vezérképvisellete. —

Elsőrendű, négyütemű szelepnélküli benzínmotor. — Legújabb rendszerű szivógázmotor-telepek és Diesel-motorok. —

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek. — Kérjen árjegyzéket.

211-25.1

Karlova község előljáróságától.
399-914. szám. 208-1.1

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Karlova község tulajdonát képező 2 darab kiselejtezt bika nyilvános árverésen folyó évi február hó 21-én d. e. 9 órakor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fog adatni.

Karlova, 1914. évi február hó 5-én.

Paity, bírő.

Bossán, jegyző.

Perjámosi járás főszolgabirájától.

328-914. szám. 193-3.3

Pályázati hirdetmény.

Sárafalva községben megüresedett II-od segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi március hó 1-éig hivatalomhoz annyival inkább nyújtassák be, mert az elkésletten érkezett, vagy később fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

Évi törzsfizetés 1600 korona, évi lakbér 240 korona, ezen kívül négyszer megismétlődő 100-100 korona ötödéves korpótlék.

Perjámos, 1914. évi január hó 31-én.

Dr. Sal. főszolgabiró.

Rettenetesen csalódott állami kinevezett muzeumi alkalmazott, rendes fizetés, lakbér, nyugdíj-igényű, 34 éves, róm. kath., ideális érzelmű, vallásos egyén, nőül imádná azon tiszta lelkű, esendes, fekete dus haju, molett pici száju, kicsi nyelvű, őszinte nőcskét, aki nem nyelvel és traccsol, hanem imádkozik Külső testi hibát elnézék. Árva leány előnyben Érdeklandra vágyók és divatkedvelők kíméljenek. Csak fényképes levélre válaszolok. — K. J. Budapest, VI., Botond-utca 15, I. 21. —

212-1.1

Törökbecsei járás főszolgabirájától.

565-914. szám. 175-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Kuman községben megüresedett II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1914. évi március hó 1. napjáig nyújtassák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1400 korona évi fizetés és 40 kor. utiátalány.

A választás napját később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1914. évi január hó 27-én.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabiró.

Hirdetéseket jutányos árért közöli a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.

**MOLL-FELE
BEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle seidlitz-porok terhes gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alkalitünetek, gyomoreros és gyomorfájás, rögzült székrekedés, májgátalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a leghatásosabb és legbiztonságosabb gyógyszer. Ár egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.- Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FELE
SOS-BORSZESZ**

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll A. feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsiéssé szer közzvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés
Moll A. gyógysz. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Vidékimegröndülések naponta postautóval és telefontelefonon keresztül. A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Állandó raktár.
Gegfinomabb, zamatos,
valódi orosz
TEA
kapható eredeti csomagolásban
dr. Guttman Jakabnéval
Nagybecskerek, Korona-u. Fogmüterm.

Alkotmány-utca 707. számú
Csábi-féle házban egy
4 szobás lakás
mellékhelyiségekkel azonnal
vagy **május hó 1-ére**
kiadó
187-3.3
évi 400 korona bér mellett.

CLIMAX
nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
Magasnyomású nyersolajmotorok :: erőig ::
15-160 lóerőig ::
legelőször és legmegbízhatóbb üzemeltetést. Üzemeltetés 1-2 ill. Állandóan zavartalan üzemlő. Pénzügyi felügyelet nélkül! Egyszerű kezelés! Sokszáz gépüzemben!

Költségvetések és ért. pótdíjmentesen.
BACHRICH ÉS TARSÁ
betéti társaság 3-7.3
Budapest, Váci-körút 59. szám.

Szent Vendei-utca 219. számú
ház eladó
Bővebbet a tulajdonosná ugyanott.
201-1.1

Csebze község előljárástól.
Hirdetmény.
Alulírott községi előljárást ezennel közhírré teszi, hogy a községi korcsmaépület, mely a község ház szomszédságában van és élénk üzleti forgalommal bír, kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó, amennyiben vevő nem akadna, ezen épület bérbe is adható. Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.
Csebze, 1914. évi február hó 1-én.
192-3.3 Községi előljárástól.

M. kir. kincstári urad. ispánság Nagybecskerek.
395-914. szám. 202-1.1
Árverési hirdetmény.
Közhírré tételük, hogy a múlt 1913. évben termelt 2705 kilogramm fehér vetőmagbab (neve: fehér bőtermő törpe bab) eladása végett a nagybecskereki magy. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1914. évi február hó 20-án délelőtt 9 órakor tartandó írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.
Árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül leteendő.
A zárt írásbeli ajánlatok, melyekben az ajánlott összeg számokkal és betűkkel kiírandó és ajánlattevő azon nyilatkozata világosan kijelentendő, hogy az árverési feltételeket jól ismeri és azoknak magát aláveti, 10% bánatpénz esatolása mellett az árverés megkezdéseig alulírott kincstári ispánsághoz adandók be.
Kikiáltási ár métermázsánként 16 korona.
Árverési feltételek alulírott ispánságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Árverés az aradi magy. kir. jószágigazgatóság jóváhagyásának fentartásával tartatik.
Az eladásra kerülő bab vetőmagnak adatik el s abból kívánatra minta küldetik.
A megvett bab vevő szákjában az árverés jóváhagyása után azonnal eszállítandó s a vételár készpénzben kifizetendő.
Nagybecskerek, 1914. évi február hó 5-én.
M. kir. kincstári ispánság.

Berlandieri Ripária Teleki
és más alanyú gyökerező fásítottványok valamint sima és gyökerező vesszők legjobb beüzemelési forrása

TELEKI ZSIGMOND szőlőtelep-kezelősége
VILLÁNY (Baranya m.)
Kérje nagy képes árjegyzékünket. 67-10.5

Általánosan elismert tény, hogy **KUKORICAMORZSOLÓK, RÉPAVÁGÓK, MALMOK, TAKARMÁNYKAMARÁK** meghajtására legkitűnőbbben az eredeti amerikai
WATERLOO BENZINMOTOR
váltak be.
186-4.3
Egyedül kapható:
Dénes B. betéti társaságnál, Budapest, V., Lipót-körút 15.
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —
Költségvetés és mérnöki kiküldés díjtalan.

Drezdai Gázmotorgyár r.-t.
Ezelőtt Moritz Hille Középméretűség legregőbb és legnagyobb motorgyára
Vezérképviselet 36-51.6
Kalmár Ernő gépészmérnök
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 4. — Telefon 22-76.

Motorok minden nagyságban.
Benzin-, gáz-, petroleum-, nyersolaj-, földgáz-, Diesel- és szivógázmotorok.

Eladó ház.
A Gimnázium-utca 498/16. számú ház eladó.
31-x.12
Bővebb felvilágosítást ad **Tolveth Oszkár** a „Népbank“ főkönyvelője.

Az Aradáci- és Hadzsits Lázár-utca sarkán fekvő régi városi kórházépület folyó évi május hó 1-től kezdve egészben, esetleg lakásokra beosztva, **bérbecadandó**
Közelebbi értekezés a városgazdai hivatalban.
206-3.1
Strosz Béla, polgármester h.

A világhírű és legújabb rendszerű **BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK** — és azok alkatrészei kizárólag — **ÁNYOS IMRE** cégnél kaphatók BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.
Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzékét! 6-8.6

Kerékpárt
jó állapotban
keresek megvételre
Cím a kiadóban.